

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/817/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6614203556
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6614203556.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci navrhovateľa PROFI CREDIT Slovakia, so sídlom s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO: 35 792 752, zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 810 11 Bratislava, proti odporcom 1/ S. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/XX, XXX XX E. a 2/ E. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/XX, XXX XX E., obaja zastúpení JUDr. Elenou Matulovou, advokátkou, so sídlom Železničná 7, 987 01 Poltár, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962, zastúpeného JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom, so sídlom Zámocká 36, 811 01 Bratislava, o zaplatenie 1 104,41 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 14C/93/2014-73 zo dňa 17.07.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť odporcom 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 77,49 eur na účet advokátky JUDr. Eleny Matulovej v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu navrhovateľa o zaplatenie 1 104,41 Eur s príslušenstvom. Právne návrh odôvodnil poukazom na ust. § 39, § 3 ods. 1, § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka a § 4 ods. 2, písm. g), ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. Zistil, že zmluva o revolvingovom úvere, na základe ktorej navrhovateľ uplatnil svoj nárok, neobsahuje náležitosti predpísané zákonom č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, hoci medzi účastníkmi ide o právny vzťah spotrebiteľský - zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi 1/ úver vo výške 930,- Eur, neobsahuje pri konečnej splatnosti úveru presne označený deň, mesiac a rok, kedy dôjde ku splatnosti úveru, preto tento úver považoval za bezúročný a bez poplatkov. Tým, že odporcovia 1/ a 2/ zaplatili podľa vyjadrenia navrhovateľa, ako aj odporcov 988,45 Eur a poskytnutý úver bol vo výške istiny 930,- Eur, návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol. O trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p., keď priznal odporcom 1/ a 2/ náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie navrhovateľ. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie alebo aby rozsudok zmenil a návrhu navrhovateľa vyhovel v celom rozsahu, pričom zároveň si uplatnil trovy konania.

Namietal, že pokiaľ súd ako hlavný dôvod zamietnutia návrhu považoval posúdenie úveru ako bezúročného a bez poplatkov z dôvodu absencie podstatných náležitostí zmluvy, tak ust. § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. nebolo zo strany súdu správne vyložené a aplikované. Podľa názoru navrhovateľa toto ustanovenie predpokladá absenciu všetkých tam zdôraznených náležitostí súčasne, t. j. uvedených pod písmenami a) až l), pričom použitie spojky „a“ predstavuje konjunkciu, teda podmienku vyžadujúcu, aby boli súčasne splnené nejaké podmienky. Taktiež zákonodarca v texte právnej normy používa pojem „náležitosti“ pri chýbajúcich častiach zmluvy a nie „niektorá z náležitostí.“

Súd záver o nedostatku zákonom predpísaných náležitostí nevyvodil ani na základe správnej aplikácie zákonného ustanovenia a jeho aplikácie v pomeroch prejednávanej veci. Zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania obsahuje výšku splátky, termín jej splatnosti, ako aj počet splátok. Navrhovateľ tvrdí, že nie je daný skutkový, ani právny dôvod pre záver, kedy by úver poskytnutý na základe zmluvy o revolvingovom úvere mal byť považovaný za bezúročný a bez poplatkov. Taktiež namietol, že z napadnutého rozsudku nie je zrejmé, prečo sa nezaoberal celým zákonom č. 258/2001 Z. z. Ak podľa relevantnej právnej úpravy účinnej ku dňu uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere išlo o spotrebiteľský úver, potom v zmysle ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka sa odplata a posudzovanie jej výšky riadilo Zákonom o spotrebiteľských úveroch. Aplikácia právneho inštitútu „dobré mravy“ neprichádzala do úvahy, keďže ust. § 3 ods. 10 a 11 Zákona o spotrebiteľských úveroch má povahu lex specialis k ustanoveniam Občianskeho zákonníka. Je nesprávny postup súdu, ktorý výšku odplaty dohodnutú v zmluve o revolvingovom úvere porovnával s priemernou RPMN. Priemerná RPMN nebola v zmysle zákona stanovená ako referenčné porovnávacie kritérium. Výška odplaty za úver podľa zmluvy o revolvingovom úvere bola nižšia ako maximálne povolená odplata, a teda v súlade s obmedzením vyplývajúcim zo zákona č. 258/2001 Z. z. Je nesprávnym preto záver súdu, aby dohoda o odplate v zmluve o revolvingovom úvere bola neplatná, ak je táto dohoda v súlade s tým ustanovením zákona, ktorý stanovuje maximálnu výšku danej odplaty.

Odporcovia 1/ a 2/, ani vedľajší účastník vyjadrenie k odvolaniu nepodali.

Vedľajší účastník vstúpil do konania až v štádiu odvolacieho konania 27. 10. 2014.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, prejednal vec v medziach daných ust. § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny.

Odvolací súd preskúmaním veci v rozsahu podaného odvolania dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je vecne správne, zodpovedá náležite zistenému skutkovému stavu a vyplývajúcejmu z listín doložených v súdnom spise a je odôvodnené v súlade s ust. § 157 O.s.p.

Okresný súd vec správne právne posúdil tým, že poukázal na to, že právny vzťah účastníkov založený na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi navrhovateľom a odporcami 1/ a 2/ je potrebné posudzovať ako vzťah spotrebiteľský podľa § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, ako aj Zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z. účinného v čase uzavretia zmluvy.

Správny je aj záver okresného súdu spočívajúci v tom, že úver treba v tomto prípade považovať za bezúročný a bez poplatkov z dôvodov, ktoré okresný súd uviedol v odôvodnení rozhodnutia, s čím sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a odkazuje na to (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Právne úvahy, ktoré odvolateľ vysvetlil v odvolaní, týkajúce sa výkladu a aplikácie ust. § 4 ods. 2 a 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, podľa odvolacieho súdu nemajú oporu v dikcii týchto ustanovení a právne závery, ktoré z nich odvolateľ vyvodil, nie sú správne.

Ust. § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. stanovuje pod písmenom a) až s) obligatórne (podstatné) náležitosti, ktoré každá zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať, okrem všeobecných náležitostí, aby v zmluve o spotrebiteľskom úvere bolo možné pričítať účinky perfektného právneho úkonu.

Odsek 3 citovaného paragrafu stanovuje určité výnimky, kedy aj pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná (písmeno a/ a b/), pričom zároveň stanovuje sankciu pre veriteľa vo forme bezúročnosti úveru a bez poplatkov v prípade, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti odseku 2 písmeno a), b), d) až j), k), l). Pripustiť taký výklad odseku 3, aký zastáva odvolateľ, že pre aplikáciu tohto ustanovenia, resp. pre uplatnenie sankcií „bezúročnosti úveru a bez poplatkov“ je nevyhnutné, aby zároveň všetky (teda kumulatívne) náležitosti vymenované v odseku 3, druhá veta v zmluve chýbali, by znamenalo, že účel aký týmto ustanovením zákonodarca sledoval, by nebol naplnený.

Taktiež zmluvné vyjadrenie konečnej splatnosti úveru nemožno považovať za splnené z hľadiska dikcie ustanovenia § 4 ods. 2, písm. g) v prípade, ak o konečnej splatnosti úveru má vypovedať iba počet splátok úveru, ktorý je v zmluve uvedený, a teda ku konečnej splatnosti úveru možno dospieť logickou úvahou (matematickým výpočtom) odvodenou od počtu splátok, čím sa bráni v odvolaní navrhovateľ.

V prejednávanej príhode z obsahu zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX bod 6 Údaje o schválenom revolvingovom úvere, vyplýva, že do výpočtu RPMN za úver v zmluve stanovenom na 69,41% tzv. ďalšie náklady spotrebiteľa zahrnuté neboli. Výška RPMN stanovená na 69,41% je tvorená výlučne odplatom za poskytnutie úveru v podobe úrokov z úveru, keďže dohodnutá ročná úroková sadzba revolvingu je 76,21%.

Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku (poctivosť, nezneužívanie výkonu práv, nešíkanózný spôsob výkonu práv, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov).

Ústavný súd SR už v náleze z 28.02.1995 sp. zn. PL.ÚS10/95 (Zbierka zákonov SR, čiastka 20, č. 51/1995), ktorým rozhodol o nesúlade ust. § 13 Vyhlášky MS SR č. 45/1964 Zb. s ust. § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, okrem iného uviedol, že aj keď sú úroky z pôžičky predmetom zmluvnej voľnosti medzi účastníkmi, neznamená to, že možno dohodnúť úroky v akejkoľvek výške. Dohoda o úrokoch musí byť v súlade s ust. § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Závisí preto od rozhodnutia súdu, aby v konkrétnom prípade ustálil, či výška dohodnutých úrokov je alebo nie je v súlade s dobrými mravmi. Uvedený nález je plne aplikovateľný aj v prípade, ak je predmetom posudzovania výška zmluvne dohodnutých úrokov z úveru. Ústavným súdom vyslovený názor korešponduje s tézou, že zásada zmluvnej voľnosti v súkromnom práve nie je absolútna a nachádza svoje obmedzenie (z hľadiska obsahu aj náplne právnych úkonov) napríklad pri aplikácii korektívov rozporu s dobrými mravmi.

V prípade záveru súdu o rozpore výšky dojednaných úrokov zo zmluvy o revolvingovom úvere s dobrými mravmi nemožno zamieňať s výškou tzv. RPMN všetkých finančných inštitúcií poskytujúcich úvery. Cieľom RPMN je poskytnúť číselne porovnateľné vyjadrenie nákladov spotrebiteľa súvisiacich s úverom, avšak úrokovú sadzbu úveru účtuje veriteľ, resp. stanovuje s súvislosťou s výpočtom úrokových nákladov (ako dennú, mesačnú, ročnú).

Neobstojí názor odvolateľa, že výška odplaty za úver podľa zmluvy o revolvingovom úvere bola nižšia ako maximálne povolená odplata, a teda v súlade s obmedzením vyplývajúcim zo zákona č. 258/2001 Z. z., a preto je nesprávny záver súdu, aby dohoda o odplate v zmluve o revolvingovom úvere bola neplatná, ak je táto dohoda v súlade s týmto ustanovením zákona, ktoré stanovuje maximálnu výšku danej odplaty.

Účastníkmi dojednaná úroková sadzba podľa názoru odvolacieho súdu by neobstála ani pri posudzovaní súladu jej výšky so zákonným znením ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného od 11.06.2010, ale ani so znením ust. § 1 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 238/2008 Z. z., ktorým sa ustanovovala výška, ktorú nesmie prevýšiť odplata za poskytnutie úveru a ktoré bolo zrušené k 11.06.2010.

Vzhľadom na to, že rozhodnutie okresného súdu je vecne správne, bolo odvolacím súdom potvrdené, a to aj vo výroku o trovách konania, ktorý osobitne v odvolaní navrhovateľom odôvodnený nebol.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1, § 150 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p., pričom v odvolacom konaní boli úspešní odporcovia 1/ a 2/, ktorí si uplatnili trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia. Odporcovia 1,2 si uplatnili náhradu trov odvolacieho

konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia celkom vo výške 77,49 eur v zložení: odmena za 1 úkon právnej služby - písomné podanie, vyjadrenie k odvolaniu 61,41 eur (§ 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. c/ Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb) + 1x režijný paušál 8,04 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky), a to 2 - krát za zastupovanie dvoch osôb, pričom základná sadzba tarifnej odmeny sa zníži o 50%, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb (§ 13 ods. 2 vyhlášky). Odvolací súd priznal odporcom 1,2 ako úspešným účastníkom odvolacieho konania náhradu trov odvolacieho konania v uplatnenej výške.

Vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd nepriznal, nakoľko trovy si neuplatnil a žiadne osobitné trovy mu ani nevznikli. Aj z hľadiska hospodárnosti konania, s prihliadnutím na skutočnosť, že vedľajší účastník na strane odporcu zahlásil svoj vstup do konania až v štádiu odvolacieho konania, kedy výsledok konania vo veci svedčiaci v prospech odporcu bol súdom prijatý bez ohľadu na neúčast' vedľajšieho účastníka na jeho strane v tomto konaní, by navyšovanie nákladov konania o trovy vedľajšieho účastníka bolo neúčelné.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.